

KURIER LITEWSKI

w WILNIE dnia 14. Pazdziernika V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG V. S. d 29 Września. J. J. Mśc przedsięwziwszy dnia 2 podróż do Erfurtu, przybył szczęśliwie dnia 6 do Królewca, gdzie dni 2 zabawwszy, dnia 8. wieczorem wyjechał. Król i Królowa Pruscy spotkali JJmśc i przeprowadzili. Dnia 13. wieczorem J. J. Mśc stanął pomysłnie w Weymar, gdzie w nieprzytomności Xięcia Dziedzicznego, przyjęty przez Zonę Jego, raczył spocząć w pokojach umyślnie przygotowanych.

J. J. Mśc wyjechał 15. z Weymar z Cesarzowiczem i całą switą do Erfurtu, na połowie drogi spotkany był przez Imperatora Francuzkiego, który tegoż dnia tam przybył. Imperatorowie konną iechali. Przy odgłosie dział i dzwonów pośród tłumu niezwyčajnego przyjechali do Erfurtu, i stanęli w domu dla Imperatora J. Mści Rossyjskiego przygotowanym: w kilka godzin raczył Imperator J. M. z Cesarzowiczem i switą oddać wizytę Imperatorowi Francuzkiemu w Jego Domie, do którego przybył i Król Saski. Po obiedzie oba Imperatorowie powrócili do mieszkania J. J. Mści i tam przepędzili razem większą część wieczora; nazajutrz oddał wizytę Król Saski J. J. Mści, który wzajemnie wizytować go raczył.

Dalsze czynności woysk Rossyjskich w Finlandii. Gdy nieprzyjaciel dwoma godzinami przed przybyciem woysk naszych opuścił Linkiro, rozkazano Pułkow Kulniew ścigać Szwedów; a GM. Demidow iść na wzwiady ku Wazie. Pierwszy o 4 wiorsty ich napędził w wawozach do Wero idących; tam na Szwedów uderzył i ciągle aż do późney nocy biał z wiorsty ścigał. Drugi o 5. wiorst od Wazy napotkał nieprzyjacielskie patrole. GL. Graf Kamiński 2, dla odkrycia nieprzyjacielskich zamiarów i oczyszczenia okolic Wazy, posłał GL. Raiewskiego z Półkiem 23 strzeleckim, batalionem grenadierów Wielikofuckich, i szwadronem hużarów przez Woykar do Weslac i Wazy; a GM. Jankowicza z półkiem Biełozerskim i szwadronem. Ułanów, przez Laychilo i Tobi do tegoż miasta. Półkownik Włastow, zgadzając swoje poruszenia z ogólnym planem, atakował tegoż dnia Szwedów, w Oierwiszel i zajął te stanowisko.

Dnia 6 GL. X. Bagation odpowiednio rozkazom główną kommanderującą, połączył bataliony Pernawskiego i Newskiego półku z drugimi woyskami koło Wema stojącymi; uderzył na nieprzyjaciół, którzy wylądowawszy utwierdzali się pod Kościołem Lokulax, i wysadziwszy z okrętów drugą część woysk swoich pod Chelsingiem, iść mieli na Wema. Liczyli Szwedzi pod wymienionym Kościołem ieden batalion gwardyi Szwedz-

kiej, drugi Finskiej, trzeci Leybgwardyi, Drafonów leybgwardyjskich, Pułk Krunoberski, Wemanlandzki, batalion nowo zaciągnięty, lekką artylerią bez koni, i tłum uzbrojonych wieśniaków. Tym wszystkim dowodzili G Lintenhauzen i Szef brygady Heyderszen. Zaczęła się walka o godzinie 5. z rana, trwała do 2. po południu; walczył nieprzyjaciel z niezwyčajną zaciętością, zbity, poniosł nadzwyczajną stratę. Uciekł z pośpiechem na statki, wiorst siedm ścigany do Werramp. Wzieliśmy w niewolę 1 Officyera, 1 Medyka i koło 40. żołnierzy. Po tem GL. X. Bagation postawił bataliony Newski i Pernawski w Winkiuła, które wraz z oddziałem w Nisztat będącym, powierzył GL. Baggowut; prawe zaś skrzydło w Biorneburgu poruczył GM. Somow, do którego przyjdzie z Wazy pułk z strzelców. Pułk Riazanski przy Christiansztat zostanie.

Tegoż dnia o godzinie 8 z rana Kontr Admirał Miasoiedow z swoją flotyllą atakował pod Palwa 50 statków nieprzyjacielskich; zbił one w cztery godziny, i ścigał uchodzące wiorst sześć z okładem. Gęsta mgła przeszkodziła dalszym czynnościom. Na powietrze wyleciały 3 Szwedzkie łodzie, a cztery zatoneły. Nasza strata w zabitych i ranionych sto ludzi wynosi, kilka batow iest nadpsutych, lecz te prędko być mogą naprawione. Rozkazano temu wodzowi oczyścić koniecznie brzegi koło Chelsinga.

GL. Graf Kamiński z tegoż czasu przeprowadzał artylleryą przez sztyrką rzekę Nikarlebi. Straż przednia odebrała rozkaz iść z Sokłota do Sundbi, z kąd droga zwraca się na Jakobstat. Korpus rozłożył się między Sokłota i Sumbi. Pułk Biełozierski dla ostryżności w Nikarlebi został. Szef brygady Fiant przerażony walką pod Kourtałą, cofnął się z przewyższającymi siłami do Gamle Karlebi. Przednia straż Półkownika Kulniewa, wzmocniona przez GM. Demidowa, uderzyła na nieprzyjaciół w wawozach Wero; z kąd ich wyparłszy ścigała aż do Orowaysa; nocą w dalszej pogoni wstrzymana: Oddział GM. Demidowa o pięć wiorst rozłożył się: GM. Uszakow stanął we wsi Tikiri.

GL. Raiewski i GM. Jankowicz, zaieli bez odporu miasto Wazę. Dwieście piechoty tu wysadzoney, iak mieszkańcy donosili, dla oddania Feld Marszałkowi Klingszporn Królewskich rozkazow, ratowało się na statki. Zdoby ismy maki żytniey 1072 kamienie, ięczmienney 50, żyta 1002, sucharów 3077, ięczmienia 14 czwerti, ryby 37 beczek, mięsa 7 kamieni: znaleźliśmy w szpitalach 6 Officyerów, 60 żołnierzy, i Porucznika Aronow z Litewskiego półku po zadanej ranie uwięzionego; w Lappo zostawili Szwedzi sztab Kapitana puł-

ku 3 strzelców Reyca. Ztąd wykazało się że Feld Marszałek Klingsporn ze wszelkimi siłami pociągnął do Nikarlebi: a zatem GL. Raiewski, zostawwszy w Wazie GM. Jankowicza, z pułkiem 23 strzelców, batalionem Wielikofuckim, i szwadronem huzarów; sam pospieszył z pułkiem Biełozierskim, i Ułanów dla połączenia się z Korpusem. Skoroby GM. Knoring do Wazy z swoim oddziałem nadciągnął, GM. Jankowicz miał natychmiast udać się do korpusu. Wszyscy urzędnicy cywilni przez Szwedów z Wazy uprowadzeni.

GM. Kozaczkowski zaiowszy Niderherm dla rozerwania głównych sił nieprzyjacielskich, atakował Szwedów pod miastem Nikarlebi od Jteriano Juntusa: walczył z znamienitym mężstwem, i lubo niemógł sił przewyższających pokonać, jednak w takim położeniu całą ich armią zostawił, że w ustępie niebył przez iązdę ścigany. W czasie gdy główny korpus pędził nieprzyjaciela do Orowaysy, a GM. Kozaczkowski walczył pod Nikarlebi, Półkownik Wiastow atakował brygadę Fianta, wyparł ją ze stanowiska, i zajął drogi do Krótobia i Gamle Karlebi idące. D. z września główny korpus o siódmej z rana naprzód ruszył.

Przednia straż Półkownika Kulniewa o dwie wiorsty napodkłała nieprzyjaciela, uderzyła i zwała Szwedów: w pogoni wstrzymana przez liczne wojsk Szwedzkich Kolumny, uporną bitwę zaczęła: GM. Demidow przybył z odsieczą z swoim oddziałem, który wraz do boju wprowadził: wahało się zwycięztwo do południa: o godzinie pierwszej odebrawszy nieprzyjaciela posilki, uderzył na prawe skrzydło i środek: tem czasem ze statków przewozowych na morskiej odnodze wysadzał wojska, które miały z lewego boku nas oskrzydlać. Tu zaczęła się silniejsza i krwawsza walka: o czwartej byliśmy odparci prawie aż do pierwszego stanowiska. GL. Graf Kamiński z postanowił więc wprowadzić do boju oddział GM. Uszakowa; zatem skrzydła nasze wzmocnione zostały; prawe oddał P. X. Sybirskiemu, któremu rozkazał w prawo krążyć i z tyłu uderzyć; lewe poruczył Półkownikowi Bystramowi, który miał odpierać lądujących Szwedów; środek powierzył Półkownikowi Kulniewowi. Wojska nasze rzuciły się z zapalem na linię strzelców, i ich zapęd wstrzymały; wieczorem wszystkie siły całego korpusu, oprócz batalionu Mohilewskiego, użyte zostały przeciw nieprzyjacielowi: GM. Demidow prowadził skrzydło prawe, a GM. Uszakov lewemu dowodził: ci mieli rozkaz wyprzeć koniecznie Szwedów: szczęśliwy skutek odpowiedział we wszystkich punktach usiłowaniu wojsk naszych.

Zastanowili się Szwedzi w głównym ich stanowisku, które w każdym względzie uważać się mogło za nieprzełomne. Z lewego boku mieli kamienną gurę, w morze o dwie wiorsty od Orowaysa wpięraiącą; trzeba było nam iść koło niej krętą drogą: całe skrzydło lewe błotem i rzeczką od nas przedzielone, było zasłonięte szancami i baterjami; przed środkiem las wyciowszy osadzili całą przestrzeń działami, których ogień nawzajem krzyżował się: strzelce nieprzyjacielscy zajmowali błota i kamienie, między któremi wąwozem była jedyna droga do kolumn Szwedzkich prowadząca. Mieli w

tej sprawie część większą sił swoich; to jest pułki Szwedzkie G. Fegesaka wysadzone pod Christiansztat, Uplandski, Helsingski, 5 lub 6 szwadronów leybgwardyi, która przez Uleaborg przysłała, Westmanlandzki, i Westerbotnicki; strzelców fińskich, esterbotnickich, Abokskich, Tawasthus, Niłańskich, Biorneburskich, Sawalaxskich i Karelskich, kilka szwadronów dragonii Nilandskiej i dział 20. Tym przyrzekł Król rozdać medale w nadgodę zwycięstwa, tem czasem wydać im kazał potrójną porcją gorzaki: zapal najwyższy wszystkich zajmował Szweców. Mimo to wszystko niezwyciężone wojska J. J. Mei pokonały wszelkie zawady od natury i sztuki udziałane, rozbiły nieprzyjaciela we wszystkich punktach i pędziły za Oroways aż do późnej nocy. GL. Graf Kamiński rozkazał aby korpus w Oroways stanął. Straż przednia wiorst cztery ścigała nieprzyjaciela, który mosty zrzucając opóźnić pogon potrafił. Ta bitwa pamiętna zaczęła się o siódmej z rana, skończyła się o 11 wieczorem. Straciliśmy więcej 700 ranionych a do 400 zabitych: w pierwszych liczbie najdużą się Majorowie Baron Dibicz i Riman, a pomiędzy drugimi Kapitanami Wereszczakin i Uszakov. Strata nieprzyjacielska daleko większa. Wzielśmy w niewolę 1 Majora, 2 Officyerów rannych z których 1 umarł, żołnierzy więcej 200; ogólnie stracili Szwedzi 2000; samych Officyerów liczą zabitych i ranionych 36; pomiędzy innemi G. Fegesak raniony, który na początku dowodził; toż G. Nunenadel Szef półku Helsingskiego, Półkownicy Brenchstrom, Platon i Podpółkownik Siurmen. Po G. Fegesak G. Adlekreye Szwedów prowadził. Reszta później.

WIEDEN d. 28 września. Ministrowie Ottomanscy przez okólną notę doniesli: że Kaymakan Mussa Basza uduszony w Smirnie; Arazode ariy effendi muftym na końcu panowania Mustafy 4 mianowany, jest złożony z urzędu, który piastował dni 27, i wygnany do Skutary. Dziś jest Muftym Sabytzade Mehmed Essad Effendi. Aga ianczarów i W. Admirał Seid ali utracili swoje urzędy; ostatni został Muhafyz Baszą na wyspie Kandyi: na jego miejscu dziś jest Kapitanem Baszą trzylitny Ramyz Basza, który dotąd niesłużył ani na flocie ani w arsenale, tylko w wojsku po Europeysku ćwiczonem. Agą Janczarskim został Kara Mustafa 31 kompanii ianczarskiej Oddabaszy. Dnia 11 sierpnia w głównym Meczecie Eyud odprawiła się uroczysta ceremonia wstąpienia na tron nowego Sułtana Mahmuda, któremu zatem pałasz przypasano z tą pompą iaka była zachowana roku 1807 Junii 11 kiedy Mustafa 4 na tron wstępował.

Podług odebranych wiadomości z Belgradu Naczelnicy Serwianow powrócili z rezerwą, z mieszkańców Semendryiskiego Belgradzkiego i Szabacz powiatu, złożoną, a baterye i szanice w wąwozach i na drogach założone, przez wojska regularne osadzone zostały. Sanat Serwianow zawarł traktat handlowy z baszą Nissy: spodziewać się zatem należy że wolna odtąd będzie podróż przez prowincye Tureckie. W Wezyr Mustafa Bayraktar zatrzymał się przywróceniem stolicy i okolicom porządku.

tanności; powiększa codziennie oboz w Daud, w którym już liczy od 50 do 60000. Odesłał przybyłego z iazdą syna sławnego Ciapanzade, któremu osobiście stawić się rozkazał; podobnie wydał rozkazy do wszystkich Azyi Debejow. W Egipcie Kaymakan Mehmud zupełną spokojność utrzymuje. Porta zakazała przez Firmany handel z Anglikami; okrętów nawet Amerykańskich do portów niewpuszcza.

Zakazano przywozić do krajów Austriackich bawełnę Angielską; Turecką wolno handlować. W czasie koronacji Cesarzowej, ozdobieni zostali orderem S. Stefana Grafowie Erdoedy, Szawary. Mimo zagaione negocjacje o pokoy W. Wezyr nakazał wszystkim Baszom pod karą śmierci stawać w obozie z ich wojskami: Basza Macedonii posłał więc swego syna ze 30000. Mustafa Basza sądzić każe i surowie karać wszystkich tych, którzy należeli do zamordowania Selima: mówią, że 20 Dam z seraiu utopionych zostało. Dyrektor wodnych komunikacji Wibeking wyjechał z Munchen do Kassel, mając na żądanie Króla Westfalskiego zrobić plan do połączenia rzek Elby i Wezer kanałem. Dwór Wutemberski zagać ma negocjacje z Xciem Tour i Taxis o pocztę; wydał amnestią dla wszystkich dezertów którzyby do 1 stycznia 1809 r. do chorągwi powrócili. Landaman Szwajcarski uczynił do Kantonów odezwę aby iak najszybciej młodzież zaciągali dla dopełnienia regimentów na żołdzie Francuzkim będących: wspomina że przez 4 miesiące nie zebrano więcej nad 400, których część czwartą dostarczyli Gryzonowie. Talleyrand poseł Francuzki przybył do Lucern i oddał listy wierzytelne Landamanowi; Statki przybyłe z osad z produktami do Tryestu niebyły tam przyjęte. Wiele oddziałów wojsk Austriackich poszło do Dalmacyi dla poskromienia zbójców.

PARYŻ 27 września. O godzinie 5 z rana Napoleon wyjechał dnia 22 do Niemiec. Towarzystwą Imperatorowi Xze Neuchatel, Minister Sekretarz stanu, Xze Frioul, Marszałek Pałacowy, G. Nansouty pierwszy koniuszy, Xze Rowigo i G. Lauriston Adiutanci, Remusat Szambelan, Cavaletti Koniuszy: o godzinie 8 przyjechał Monarcha do Chalons niespodzianie. Okrzyki tłumów zgromadzonych witały po drodze. Imperatorowa do Malmaison udała się, tam ma przepędzić cały czas niebytności męża. Dnia 25 o drugiej przybył Napoleon do Moguncyi, z kąd o siódmej stanął w Frankfurcie, gdzie przenocowawszy o piątej przez Hanau wyjechał w dalszą podróż: znajdowali się przy Imperatorze Adiutanci Lebrun i Bertrand, 4 Szambelanów, Mannesal i Fain tajni sekretarze. Xze Pruski Vilhelm z Grafem Goltz, le Coq i Hillebrand spotkali Imperatora w Frankfurcie i do Erfurtu razem odiechali. Xze Prymas miał otrzymać od Napoleona pismo z wyrazem, iż iedzie do Erfurtu aby dał pokoy Europie. Z Feld Marszałkiem Manfredini godzinę rozmawiał. Uważali że Imperator był w mundurze prostym strzelców gwardyjskich. Dnia 26 był w Hanau, 27 o osiem w Gotha, o dziesiątą zraną w Erfurcie. Wszędzie kędy przejeżdżał otaczany był gwardyą honorową, grenadierami strzelcami, drogi i groble lampami osadzo-

ne, tysiącem ogniw oświecane były, w miastach z dźwiękami bito, i w dzwony uderzano. Obywatele spotykali z oświadczeniem hołdu.

Marszałek Lefebre X. Gdański ma wyjechać do Hiszpanii, gdzie obierze dowództwo nad wojskiem ligi Reńskiej. G. Senator Valence także wyjeżdża; dowodzić będzie korpusowi pułkownemu 10000 liczącemu. Dla W. wojska po wszystkich miastach w przechodzie uczty sprawują i wieniec rozdają. Minister religii, wezwał listem okólnym całe duchowieństwo, do błagania pana zastępów o błogosławieństwo oyczyźnie, i do nakłonienia ludu dla poświęcenia się dobru Francyi.

Ustanowił Napoleon w Dalmacyi Biskupa obrządku Greckiego, kapitułę i Seminarium. Biskup brać będzie ze skarbu Królewsko Włoskiego 15 t. franków, tyleż Seminarium mieć będzie dochodu. W listopadzie zwołany będzie w Zara Synod Grecki pod prezydencją Prowedytora generalnego, który z podwójnej listy przez Archimandrytę podanej, mianować będzie 40 członków Synodu. Ten poda swoje uwagi i projekta Imperatorowi i Królowi Napoleonowi, względem przepisania obrzędów religii greckiej, względem ustanowienia granic parafii, oraz wydatków na utrzymanie kościołów i duchowieństwa.

Poseł Perski miał audyencyą u Napoleona przed jego wyjazdem do Niemiec. Przyszedł z mieczem którego niegdyś Tamas Kulikan używał. Ma to być znakiem najwyższego uszanowania, oraz dowodem najszczerzego życzenia. Muzeum zbogaczone będzie tem brzemieniem sławnego wdziach Bohatera. Odwiedzał poseł bibliotekę Imperatorską; iey porządek mocno go zastanowił: w rachubie książek na 400 tysięcy tomów, nie bardzo się pomylili: poznał rękopisma sławniejsze na wschodzie. Exemplarz Alkoranu barzo zastanowił; niemasz żadnego w Persyi, rzekł któryby niezaprzedał własnych dzieci dla nabycia takiego skarbu. Był w Akademii muzyki, potem na teatrze, gdzie grano Trum Traiana, w tej sztuce upatrzył, podobieństwo do wypadków Napoleona. Rzadkie widowisko, na pierwszym teatrze w Europie, niezwykłe wrażenie uczyniło na umyśle Posła, który po spuszczeniu zasłony jeszcze nie mógł wyjść z zadziwienia. Aga Perski Bady Hasseyn od boku Królewicza Perskiego Abbas Mirzy przybywa do stolicy naszej. Dnia 12 przejeżdżał przez Munich.

Mechanik Degén wynalazł machinę do latańia po powietrzu. Są to dwa Parasziuty które służą za skrzydła dla balonu; za pomocą lin i powrozów łatwo się dać peruszać w każdą stronę; są one do łodzi pod balonem wiszącej przytworzone; i kierunek nadają pewnym sposobem rządzone. Drugi Mechanik wynalazł machinę, która sama z siebie się rusza, i gra na trąbie, a nawet przy klawikorcie wtoruje.

Wojsko Francuzkie w Hiszpanii utrzymuje się w dawniejszych stanowiskach nad Ebro. Marszałek Moncey od osmiu dni znajduje się ze sztabem w Pampelunie. Za zgromadzeniem się W. Armii ruszą wojska prosto na Madryt, ku czemu są ważne przygotowania uczynione. Młodz z konskrypcyi teraz zwołanej spieszy do chorągwi z zapalem

dwie fregaty Angielskie atakowały cztery statki płaskie działami osadzone: chciały zagrozić przeprawę z S. Malo do Grainwille; po dwugodzinnej bitwie ustąpić na głębiny musiały.

Wspaniały Obelisk, 60 stop wysoki, a na 2000 metrow nad powierzchnię morską wzniesiony, stał na górze Genevre; wystawiony na pamiątkę Napoleonowi przez mieszkańców departamentu Alp górnych. Tablice czarnego marmuru z Como po 12 centnarów wążące, zawierały napisy, które na nich Instytut Francuzki wyrzeźbił. Te położone zostały przez Prefekta Ladooucette za czterech stron przy Obelisku: opisanie całego obrządku z dwoma medalami w puszczołowionej złożone, w marmurze obeliskowym zostało zamknięte.

Przednia straż kolumny G. Villate przyciągnęła dnia 21 do Troys: Prefekt z Gendarmami i ich Półkownikiem o milę spotkał i witał żołnierzy w imieniu departamentu Aube; przy bramie tryumfalnej miasto wieńce ofiarowało: później wielka biesiada sprawiona była. Kontingens Niemiecki ciągnął przez Strazburg do Hiszpanii, niedawno przechodziły przez Hagenau i Zabern nieustannie liczne regimenty i bataliony bez żadnej przerwy.

BAYONNE d. 20 września. Nieodbieramy żadnych wiadomości pewnych z Hiszpanii i Portugalii; to tylko wiemy że bezrząd i zamieszanie tam panują; że wodzowie niewzgodnie, że rokoszanie jednych prowincji pogardzają drugimi: mianowicie Gallicya jest mniej poważana od innych. Przy zdobyciu Sarragossy, i wielu w niej domów, wyłamali Francuzi bramę do pałacu Inkwizycji, który opanowawszy, znaleźli w nim wielką liczbę więźniów; wszystkich na wolność puscili nie zatrzymując żadnego.

Po między różnymi odezwaniami, do ludu Hiszpańskiego przez Junty, duchowieństwo, wodzów, uczynione, pokazała się niedawno od Ferdynanda Króla Sycylii. Zapowiada w niej swoje prawa do tronu Hiszpańskiego, przyrzeka wsparcie i opiekę ludowi, a na dowód swego przywiązania przysyła syna Leopolda, który do Cadix na okręcie Angielskim przypłynął i tą przywiozł odezwę; drugi Xze Ascoli z Sycylii prosto do Londynu popłynął.

W bitwie pod Zambuesa dnia 17 w Portugalii było 6000 Francuzów, którym dowodzili GG. Laborde i Bernier. Pod Vimiera G. Junot miał 14 t. G. Wellesley hetmanił 14 t. Anglików, przy których nie było Portugalczyków nad 1300. G. Burrard przytomny był tej walce. Po odniesionem zwycięstwie G. Dalrymple obiół najwyższą nad wojskami Angielskimi komendę. Wojska Francuskie nadeciągają wkrótce, te uciszą rozruchy i porządek nieszczęśliwemu krajowi powrócą. W Bordeaux czynią przygotowania do przyścia W. Wojska, które za dni kilka tamtedy przechodzić będzie.

ERFURT d. 28 września. Dnia 24 Xze Beneventu, Xze Reuss G. Claparede tu przybyli. Szwadron kirysierów i drugi huzarów tegoż dnia przyszedł dla osadzenia miasta. Gwardia granadierów jest przy boku Napoleona. Król Westfalski

spotkał brata na granicach Królestwa swego; naioł i wygotować kazał dla siebie u nas mieszkanie, spodziewamy się więc iż tu przyjedzie. Wiele nadto znakomitych gości tu przybędzie; znać to daią zamówione przez nich domy. Król saski dnia 26 przyjechał: miasto Lipsk więcej niż inne czyniło honorów swemu Monarsze: uformowało gwardyę z najpiękniejszej młodzieży; na rynku wystawiło przeciw ratuszowi cztery wspaniałe Obeliski koroną uwieńczone; pośrodku stał ołtarz na wysokim rusztowaniu; na nim cyfry Króla w tyśiącznych kolorach gorzały; wszystkie domy były oświecone; kiedy monarcha przejeżdżał, grały działa i w dzwony bito; przez całą noc dwa chóry muzyki na rynku przemieniały się.

GL. Baron Vincent przejeżdżał przez Drezno niosąc od Cesarza pismo do Erfurtu winszujące szczęśliwego gościom przybycia. Marszałek Lannes tu się znalazł. G. Oudinot jest u nas Gubernatorem, Mieszkania są nadzwyczajnie drogie. Spodziewamy się widzieć X. Prymasa i Tour et Taxis. Daru generalny Komisarz W. wojska z Berlina tu przyjechał. Napoleon zajmuje ze switą wiedeńskiej linii pięć domów, które stosownym urządzeniem zjednoczono. Wiadomość iż wszyscy Xiążęta ligi reńskiej zjechać się mają do tego miasta, zawczesną była i to nastąpić nie może.

NEAPOL d. 6 września. Niepamiętają w tej stolicy iżby co podobnego widzieli jak wjazd Króla Joachima. Spotkany na granicy przez GG. Regnier i Valentin, otoczony gwardyą honorową z najpiękniejszej młodzieży, przejeżdżał pośród okrzyków radosnych tłumu z miejsc odległych zebranego. Zatrzymał się w Fondi, w Katedrze modlił się. Wieźdzał do Gaety z dział witanymi; w Kapui Neapolu i po drodze wystawione były bramy tryumfalne, piramidy, Obeliski na cześć Monarchii. Rynek Posagiem Napoleona, Place kolumnami, budowlami, rzeźbą, napisami przyozdobiono: Królowi klucze oddano. Teatra były otwarte i całe miasto oświecone.

Król Joachim odebrał przysięgę wierności od Biskupów i całego duchowieństwa. Na dzień 15 zwołał rady prowincyalne.

Roboty dla dokonczenia kanału Padewskiego idą z pośpiechem. Królowa do Mediolanu przyjechała, przyjmowana była z honorami przez Vice Króla i jego małżonkę. Odprawiona przez Vice Króla i Dygnitarzów koronnych do Bononii wyjechała. Dnia 9 okropny przypadek zdarzył się w Wenecyi; piorun zapalił magazyn prochowy w twierdzy S. Andre del lido. Kaplica, koszary zniszczone; łożomki muru do morza leciały; Ożogi na drugi magazyn padły; drzwi zapalone wywróciły się; Obręcz na beczkach kartaczami ładowanych ogniem się zaięły; już cała twierdza wywróconą być miała; lecz kanonierowie gwardyi Weneckiej z przykładną gorliwością i rzadką odwagą pożar ugasić potrafili. Vice Król rozkazał podać sobie imiona tych dobroczynnych ludzi, między niemi jest Kapitan Rufini.

Na flocie Rossyjskiej w Wenecyi obchodzono wspaniałe uroczystości dnia 10; o świcie z dział bito śpiewano Te Deum; biesiada dana była, w nocy flotta oświecona; też samo uczyniono na eskadrze w Triescie.